

An aerial photograph of a dirt path winding through a lush green field. Two people are walking away from the camera on the path. The field is filled with tall grass and small white flowers. The lighting is bright, casting long shadows of the people onto the path.

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE

MERKBOEK

*Het Friesland
dat is geïnspireerd
door een Oude Zee*

Stichting Toeristisch Platform Bestemming Noardwest 2018

Stichting recreatie en toerisme platform Bestemming Noardwest (kort: Bestemming Noardwest) is sinds 2015 een samenwerkingsverband van toeristische ondernemersgroepen, organisaties en andere initiatieven uit de gemeenten:

Harlingen, Franekeradeel, Het Bildt, Littenseradiel, Menaldumadeel, Leeuwarderadeel, Ferwerderadeel en Leeuwarden.

Per 2018 zijn dit Leeuwarden, Waadhoeke, Harlingen en het noordelijk deel Súdwest-Friesland.

De Stichting heeft ten doel:

“Toerisme en recreatie in haar werkingsgebied te stimuleren, door algemene marketing en gastheerschap activiteiten in haar werkingsgebied te bevorderen, daartoe beleid te formuleren, gelden bijeen te brengen en voorts bij al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.”

www.bestemmingnoordwest.nl

INHOUD

1. Voor wie	5
2. De essentie	7
3. De oude zee begrepen	9
4. Waar ligt het.....	11
5. Grafische vormgeving	13
6. Kleurgebruik	17
7. Geïnspireerd	21
8. Toepassingen van het merk	23
9. Contact en gebruik van het merk	27
10. Vertel je verhaal	29

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
**OUDE
ZEE**

*Toeristische ondernemers, hoe verschillend ook,
ontdekken steeds meer de potentie van de plek waar ze werken en wonen*

MUSEUM
BESCHERMING
BEVOLKING

Geïnspireerd door een
oude zee

H1. VOOR WIE

Dit merkboek is gemaakt voor de continuering van een herkenbare huisstijl die past bij een sterk merk.

Daarmee willen we versnippering in de regio opheffen en helpen bij (betere) samenwerking.

Waarom een merk?

Een sterk merk is een authentieke, onderscheidende en relevante set van woorden en beelden die passen bij een product, organisatie of locatie. Vaak samengevat in een logo en een slogan (pay-off).

Personen hebben dan ook vaak een emotionele band met een merk. Het is het gevoel dat wordt opgeroepen en achtergelaten. Binnen de regiomarketing is het vanuit de bezoeker belangrijk om vooraf de aandacht te trekken en na het bezoek een aanstekelijk verhaal of herinnering op te kunnen halen. Zodat nieuwe bezoekers geïnteresseerd raken. Een uniforme aanpak en 'merkdragers' of ambassadeurs zijn cruciaal in het bewijs en de waarheidsvinding van het verhaal en belofte.

Zodat een merk bouwt op loyaliteit.

We kiezen voor het werken met een merk om te investeren in vertrouwen, aantrekkingskracht en (nieuwe) verdienmodellen.

- * voor de organisaties van evenementen in de regio
- * voor cultuurinstellingen
- * voor individuele ondernemers
- * voor professionals in de vormgeving

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
**OUDE
ZEE**

*Dankzij de ligging aan slenken
van een oude zee konden Leeuwarden,
Franeker en Harlingen uitgroeien tot steden*

H2. DE ESSENTIE

Noordwest-Friesland. Je zal er maar wonen. Ooit liep de regio twee keer per dag onder water. Een kustgebied waar eeuwenlang eb en vloed vrij mee kon spelen, met vruchtbare grond zodat eerdere bewoners het aandurfdën langs de open zee te leven. Een plek als geen ander.

De Romeinen konden tweeduizend jaar terug hun ogen niet geloven. Friezen die vasthielden aan de essentie van water, aarde en lucht, die vernuftig terpen en dijkjes bouwden. Toen in de middeleeuwen de zee was bedwongen groeide de welvaart. Snel volgden kerken, staten en stinzen, en groeiden nederzettingen uit tot steden en de eerste dorpen. Ze brachten het landschap en zichzelf standvastig in cultuur.

Waarna vernieuwers als Eise Eisinga, Menno Simons, Pieter Jelles Troelstra, Mata Hari en Anna Maria van Schurman opgroeiden. Friezen die verder keken dan de grenzen van een bekende wereld en met het DNA van waterbedwinners autonoom nadachten wat er echt toe doet. Een regio die in de 21ste eeuw nog steeds bol staat van cultuur, creatieve en autonome geesten. Een rijk kwelderlandschap waar mensen met warm gastheerschap wonen op de bodem van een voormalige zee.

Daarmee geeft het merk 'oude zee' uiting aan Friezen die een onuitputtelijke bron van inspiratie halen uit de plek waar ze wonen. Het Friesland dat is geïnspireerd door een oude zee.

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE

*Het dunbevolkte en platte kustlandschap
zorgt voor de donkerste nachten*

H3. DE OUDE ZEE BEGREPEN

Verder reizen kan niet: je zit in het uiterste noorden van het Nederlandse vaste land.

Het uitzicht is de Waddenzee en bij goed zicht een Waddeneiland. Platter dan plat.

Bewolking en regen zijn dankzij het zeeklimaat een veel voorkomend beeld. Soms is het hier grijs, met lege akkers of natte straten, maar Noordwest-Friesland herbergt fijne schatten en heerlijke streekproducten. We zijn al eeuwenlang een plek waar hoofd, hart en handen aangesproken worden om het alledaagse leven te verrijken. Noordwest-Friesland is een verdiepende bestemming dankzij authentieke verhalen, oprechte ontmoetingen en de grote mate van cultuurhistorie. We willen voor gasten hét oplaadpunt zijn voor mensen met een druk/ verantwoordelijk bestaan.

Waarde 1 *Verdieping*

De kuststreek en het land van een oude zee laten een bijzondere cultuur zien. Luister naar de verhalen van eigenzinnige en ondernemende bewoners die iedere dag een beetje beter willen maken. De sporen van een ver verleden merk je al wandelend, fietsend en varend en in het contact met de gastheren en gastvrouwen.

Waarde 2 *Verrijking*

De bijzondere luchten, de rust en de bijzondere kerkjes, staten en stinzen en musea bieden momenten van bezinning. In vaak onverwachte omstandigheden is het land en de mens hier gevormd. De onverzettelijkheid om te blijven kiezen voor de plek leverde de meest ontroerende plekken op.

Waarde 3 *Ontdekking*

Een deel van Friesland dat anders is. Een niet ontdekt stuk Nederland, maar al wel beloond met een top notering door Lonely Planet. De regio biedt stuk voor stuk kleine en grote verrassingen die je gelukkig maken. Weer wat geleerd!

Waarde 4 *Vernieuwing*

Waaier uit op de zeedijk, vaar op een oude zeeslenk, wat je ook doet: kom hier herboren vandaan! Het fris-zilte waddenlandschap en de warme contacten met de inwoners maken het een prima plek voor een frisse start.

UYTLAND

Dokkum

Franeker

Leeuwarden

Harlingen

GREIDHOEKE

Bolsward

Sneek

H4. WAAR HET LIGT

De oude zee is een grenzeloze plek. Meer een gevoel dan een lengte- en breedtegraad.

Het is het Friesland dat bestaat uit het weidse en open landschap van akkers en weilanden met hier en daar een terp en met Harlingen, Franeker en Leeuwarden een Elfstedenstad.

Het historische Westergo, een voormalig eiland tussen de binnenzeeën Marne en Middelsee. De grond is (zee)klei, de taal is er Nederlands, (stads)Fries of Bildts.

Toegangspoorten zijn de Afsluitdijk vanuit het westen, de steden Bolsward en Sneek vanuit het zuiden en Dokkum en Grou/Jirnsum vanuit het oosten.

**GEINSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE**

*Eigenzinnige mensen die verder kijken dan
de horizon maken iedere dag mooier*

H5. GRAFISCHE VORMGEVING

Plaatsing logo: Houd rekening met 2 zaken. Het logo moet altijd duidelijk zichtbaar uitkomen op foto en niet meer dan 5% beslaan van de foto (zie volgende bladzijde). Lichte ondergrond zwart logo. Donkere ondergrond wit logo (zie ook de toepassingen hier in het merkenboek aan de linkerkant in de foto's).

Goed

Fout

Goed

Fout

±5% van de foto

**GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE**

Lettertype:

We gebruiken 3 lettertypes: Avenir; Sagona; Oswald.

Kop in kapitalen

Oswald DemiBold | ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ 0123456789

Inleiding

Oswald DemiBold | abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789

Platte tekst

Avenir Book | abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789

Tussenkop

Avenir Black | abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789

Pay-off

Sagona Book Italic | abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 0123456789

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE

*Een dag op het Wad
is dezelfde beleving
als een dag tijdens het einde van de IJstijd*

H6. KLEURGEBRUIK

Kleurenspectrum Oude Zee - RGB

Verdiep jezelf

Staan in een traditie van kustbewoners die met weinig om het lijf en een diep geloof onverzettelijk bleven wonen en werken op de bodem van een voormalige zee. Waar de cultuur onder meer bestaat uit het jaarlijks vieren wat het land en de zee geeft.

Leeuwarden

Harlingen

Het vernuft om droge voeten te houden door water te stroomlijnen voor een goed en veilig leven. Dankzij dit DNA trotseren we uitdagingen, nemen we niets voor lief en kijken we fris naar iedere nieuwe dag.

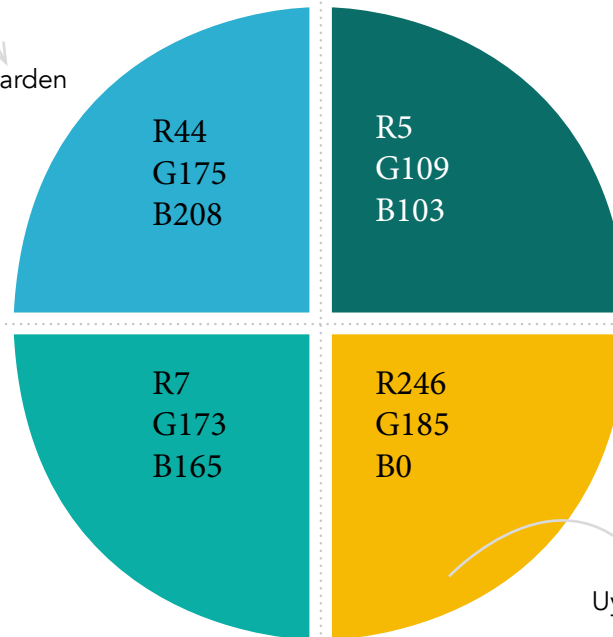

Greidhoeke

Franeker

Uytland

Ontdek jezelf

Op de eeuwenoude wegen langs terpen, dijken, akkers en weilanden en door Friese dorpen en steden beleef je als pionier een spaarzaam ontdekt landschap. Vol sporen uit een rijk verleden.

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
**OUDE
ZEE**

Gastheer zijn op de grens van land & zee. We delen trots met verhalen onze basis: de natuur die beïnvloed wordt door seizoenen, met voor- en tegenspoed, regen en soms mist, prachtige zonsondergangen, maar altijd de intense overtuiging dat we elkaar nodig hebben.

Verrijk jezelf

**GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE**

*Hollandse dijkbouwers introduceerden het spel
dat Friezen nu 'kaatsen' noemen*

Kleurenspectrum Oude Zee - CMYK

Verdiep jezelf

Staan in een traditie van kustbewoners die met weinig om het lijf en een diep geloof onverzettelijk bleven wonen en werken op de bodem van een voormalige zee. Waar de cultuur onder meer bestaat uit het jaarlijks vieren wat het land en de zee geeft.

C20	C44	C64
M0	M2	M31
Y3	Y9	Y28
K.0	K0	K8

C23	C35	C93
M0	M12	M58
Y8	Y20	Y35
K0	K0	K23

Leeuwarden

C91	C50	C82
M45	M0	M28
Y61	Y18	Y30
K56	K0	K9

C75	C85
M9	M38
Y30	Y28
K0	K11

Harlingen

Ontdek jezelf

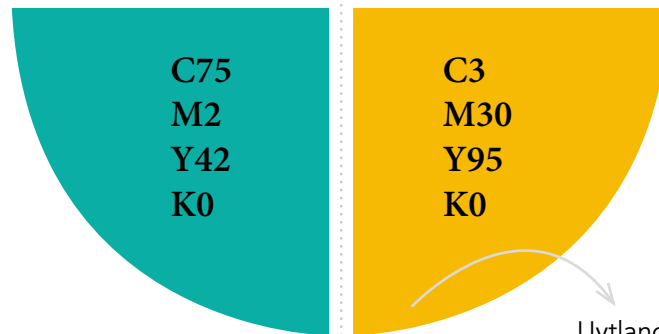
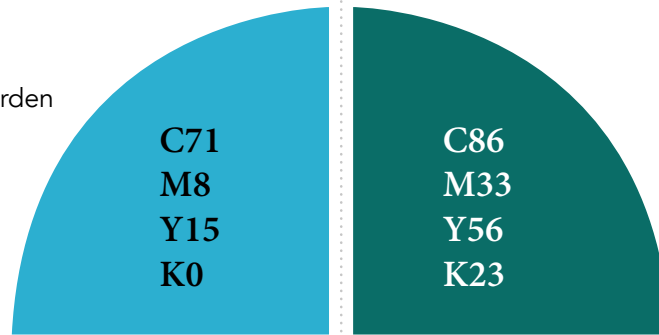
Op de eeuwenoude wegen langs terpen, dijken, akkers en weilanden en door Friese dorpen en steden beleef je als pionier een spaarzaam ontdekt landschap. Vol sporen uit een rijk verleden.

Het vernuft om droge voeten te houden door water te stroomlijnen voor een goed en veilig leven. Dankzij dit DNA trotseren we uitdagingen, nemen we niets voor lief en kijken we fris naar iedere nieuwe dag.

C18	C59	C73
M0	M19	M23
Y31	Y100	Y91
K0	K4	K7

Greidhoeke

C79	C38
M43	M0
Y100	Y94
K44	K0

Uytland

C12	C15	C46
M34	M0	M57
Y98	Y89	Y67
K2	K0	K59

C26	C67
M48	M42
Y84	Y64
K18	K37

Franeker

Verrijk jezelf

Gastheer zijn op de grens van land & zee. We delen trots met verhalen onze basis: de natuur die beïnvloed wordt door seizoenen, met voor- en tegenspoed, regen en soms mist, prachtige zonsondergangen, maar altijd de intense overtuiging dat we elkaar nodig hebben.

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
**OUDE
ZEE**

Het nieuwe kleurenspectrum biedt mogelijkheden en gebruik hiervan kenmerkt de huisstijl.

**GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE**

*Weidevogels uit Afrika zoeken ieder voorjaar
de plas dras van de Greidhoeke op*

H7. GEÏNSPIREERD

De inzet van het merk oude zee en de pay-off 'Het Friesland dat is geïnspireerd door een oude zee' is de verpakking of label van een verhaal, gebeurtenis of landschappelijke kwaliteit waarin blijkt dat de oorsprong er van gebaseerd is op een creatieve oplossing of gedachte.

De inzet van het merkbeeld is bedoeld om een tekst of foto te markeren als er sprake is van verdieping, verrijking, ontdekking en/of vernieuwing. Kortweg een belofte om het (dagelijkse) leven te verbeteren, voor mens en natuur.

Tip: we denken/sparren graag met u mee via info@bestemmingnoardwest.nl

**GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE**

**INSPIRÉ
PAR UNE
MER
ANCIENNE**

**YNSPIREARRE
TROCH IN
ÂLDE
SEE**

**INSPIRED
BY AN
ANCIENT
SEA**

**GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE**

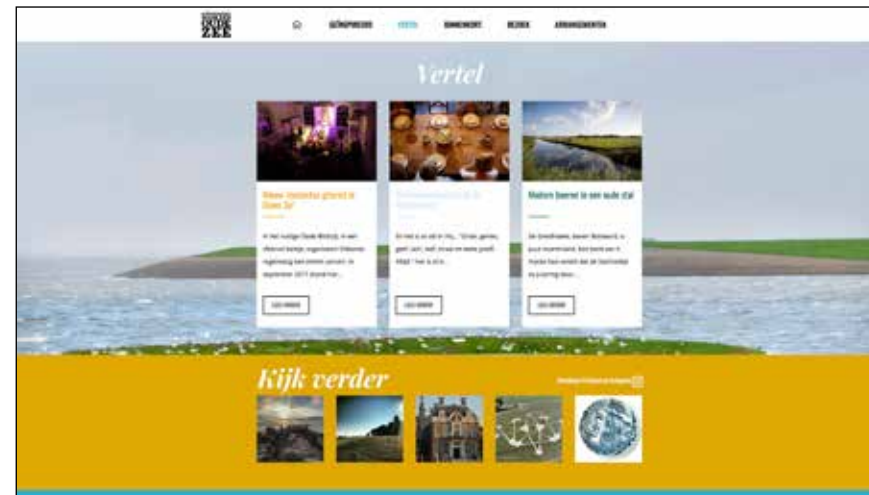
*Waddenwandelen
is niets meer dan
helemaal het hoofd leeg maken*

H8. TOEPASSINGEN VAN HET MERK

Online

Website: oudezee.nl

GEÏNSPIREERD DOOR EEN OUDE ZEE

Piter Jelles Troelstra
Wandelroute
xx kilometer

GEÏNSPIREERD DOOR EEN OUDE ZEE

fietsroutekaart
Kening fan 'e Greide
59 km - Leeuwarden & Uytland

gratis

GEÏNSPIREERD DOOR EEN OUDE ZEE

Reformatiestad Franeker
Fietsroute
55 kilometer

GEÏNSPIREERD DOOR EEN OUDE ZEE

Schuilkerken

Reformatie?
De reformatie is een periode in de 16e eeuw waarin Europa drastisch veranderde. In die tijd werden baby's snel na de geboorte gedoopt om mensen automatisch lid van de katholieke kerk. In 1517 protesteerde de Duitse Moaarten Luther. Hij was tegen een dominante kerk die het leven van de mensen domineerde. Toen kwam de reformatie echt op gang. Belangrijk was de ontwikkeling van de boekdrukkunst. De bijbel werd vertaald en de mensen konden zo zelf lezen wat er geschreven staat. Oude en nieuwe kennis werd voor een breder publiek beschikbaar. Mensen gingen kritisch nadenken en wilden zelf kiezen bij welke kerk ze wilden horen.

Reformatie?

Academisch Franeker

Academisch Franeker
De stad speelde een cruciale rol in de reformatie. Francaard werd in 1580 vrij van het katholieke geloof. Als beloning van stadhouder Willem Lodewijk kreeg Franeker de eerste universiteit van Noord-Nederland. De academie hield veel kritische denkers op, zoals theologen en juristen. Het doel was om de vrije positie van bestuur en geloof te behouden. Vanuit heel Europa trokken studenten naar Franeker. Sinds 2017 is Franeker een officiële Europese Reformatiestad.

Academisch Franeker

Menno Simons

Menno Simons
Menno werd in 1496 in Witmarsum geboren. Hij was koppeloon in Pijnigum en later werd Menno pastoor in Witmarsum. Menno twijfelde over wat de kerk vertelde en toen hij de bijbel las, voelde Menno zich bedrogen. Daarom trad hij uit de katholieke kerk en sloot zich van bij de dopers. Maar Menno was door die keuze nogers meer veilig. Toch verdedigde hij de mening van de dopers. Het inspirerde de groep fanatieke gelovigen, het werd een gemeenschap die nog steeds bestaat. Daardoor was Menno Simons naast Moaarten Luther en Johannes Calvijen een belangrijke kerkleraar. In het buitenland noemt men de volgers 'Mennisten'.

Opstand Tzum

Leeuwarden

De hoofdstad van Fryslân is gekend op de breun Oudekerk. Hierop is ook een bij de Markthal. In de wijkdeuren gende de stad en tot een belangrijke bestende plek in Europa. In 1600 werden de in de. Hier was kerkleraar van de Oudekerk. In 2018 is Leeuwarden Cultureel Hoofdstad van Europa.

Bijzondere musea in en rond Leeuwarden

1. **Leeuwarden Museum**
2. **Leeuwarden Museum**
3. **Leeuwarden Museum**
4. **Leeuwarden Museum**
5. **Leeuwarden Museum**
6. **Leeuwarden Museum**
7. **Leeuwarden Museum**
8. **Leeuwarden Museum**
9. **Leeuwarden Museum**
10. **Leeuwarden Museum**
11. **Leeuwarden Museum**
12. **Leeuwarden Museum**
13. **Leeuwarden Museum**
14. **Leeuwarden Museum**
15. **Leeuwarden Museum**
16. **Leeuwarden Museum**
17. **Leeuwarden Museum**
18. **Leeuwarden Museum**
19. **Leeuwarden Museum**
20. **Leeuwarden Museum**

Westergr/Oostergr

Ook bestond Fryslân uit twee belangrijke gebieden. Ten noorden van de voornamste Middelen kerk. In de wijkdeuren gende de stad en tot een belangrijke bestende plek in Europa. In 1600 werden de in de. Hier was kerkleraar van de Oudekerk. In 2018 is Leeuwarden Cultureel Hoofdstad van Europa.

Cultuurroute
Bijzondere musea

Drukwerk

Fietskaarten
Folderroutes
Magazine
Posters

WADDENZEE ALS INSPIRATIEBRON
FOTOGRAAF ANNA ZUIDEMA

Het bijzondere karakter van de Waddenzee wordt met regelmaat getoond op de landelijke televisie dankzij de prachtige foto's van de Hartinger fotograaf Anna Zuidema. Diverse weersopnamen maken gebruik van de spectaculaire bedden die Anna Zuidema selecteert aan de Waddenzee.

Watserwetingsplekken

De Waddenzee is een uniek gebied. Het is een gebied van water en land. Het is een gebied van natuur en cultuur. Het is een gebied van inspiratie en creativiteit. Het is een gebied van... (text is partially obscured)

Inspiratieposters

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
**OUDE
ZEE**

*Het lijnenspel
als dagelijkse bron voor nieuwe kunst*

slikwerk
ATELIERROUTE
Op en rond het Bildt

Zaterdag 7 en zondag 8 juli 2018

Vrij entree van 13:00-17:00 uur
gratis folder via de Aerden Plaats in Oude Bildtzijl
www.slikwerk.nl

Stichting Buitendijkse Monumentenloop

Zaterdag 30 juni 2018
**de Midseumer
Môlnkoier**
3e editie: Vrouwbuurstermolen wandeltocht

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
**OUDE
ZEE**

*Op het hoogtepunt van de zomer langs
vruchtbare akkers en molens*

Afstanden: 12, 24 en 32 km
Opgave en info: www.demolenloop.nl

De opbrengst is voor restauratie van de Vrouwbuurstermolen, de laatste Bildtse molen!

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
**OUDE
ZEE**

*Paling zoekt via de zoute Waddenzee, het zoete
binnenuater op van voormalige slenken
en de het Friese water op*

**PUUR
BAARD**

Open kampioen-
schap Palingroken
& Zomer fair

Zaterdag 7 juli 2018
van 13:00 -18:00 uur
in het centrum van Baard

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
**OUDE
ZEE**

*Ontdek de academische geest van Franeker
vanaf het water*

**Nauta's
Botenverhuur
& arrangementen**

Iedere dinsdag Franeker vaartochten.
Opstappen bij de Stadsherberg
www.nautabotenverhuur.nl

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
**OUDE
ZEE**

*De rijke weilanden
zorgen voor een
eeuwenlange zuiveltraditie*

H9. CONTACT EN GEBRUIK VAN HET MERK

Het merk 'oude zee' is ontwikkeld in opdracht van Stichting Toeristisch Platform Bestemming Noardwest in 2017.

Bij de ontwikkeling er van is gebruik gemaakt van bestaande rapporten over toerisme in Noordwest-Friesland (w.o. die over de Waddenzee en toerisme), een breed georganiseerde marketingadviesgroep bestaande uit recreatie ondernemers, medewerkers van gemeenten en VVW-medewerkers. Ook zijn lokale ondernemersverenigingen betrokken en hebben geparticipeerd.

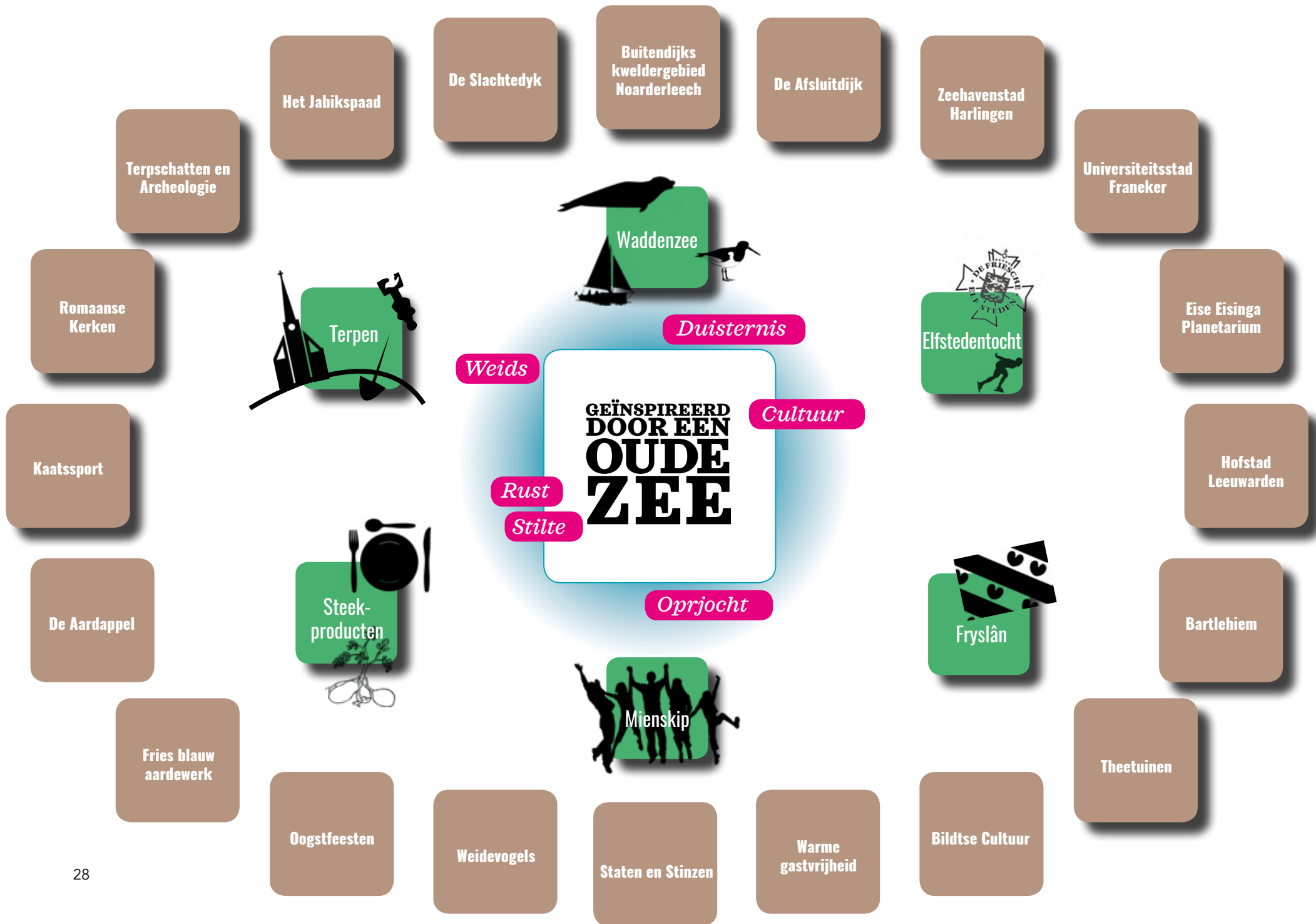
Het gebruik van het merk is aanbevolen, daarom zoeken we de samenwerking om belofte en bewijs zo goed mogelijk in te kunnen zetten.

Contact, afstemming of vragen: info@bestemmingnoardwest.nl

Meer info op www.bestemmingnoardwest.nl

Alle rechten voorbehouden.

H10. VERTEL JE VERHAAL

We nodigen u uit om met een eigen verhaal samen te werken!

THEE
TUINEN
Noordwest Friesland
ROUTE

Stinzenflora in Friesland

Bildtse
STRUNROETE

**GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE**